

Campus Obert

CUESTIONES DE ACTUALIDAD DESDE LA ÓPTICA DE EXPERTOS UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN
Sebastià Serra i Busquets
 ◆
Antoni Vives Reus
 ◆
Rafel Puigserver Pou (CEDOC-UIB)
 ◆

► TEMA

Una patologia en augment

El conegut 'mal de pedra' (pedres al ronyons, càlculs renals, 'arenilles', 'litiasi renal') és una patologia molt freqüent i crònica en molts de casos. Malgrat durant moltíssims d'anys no s'han conegut tractaments satisfactoris, avui es disposa de solucions efectives

Pedres als ronyons

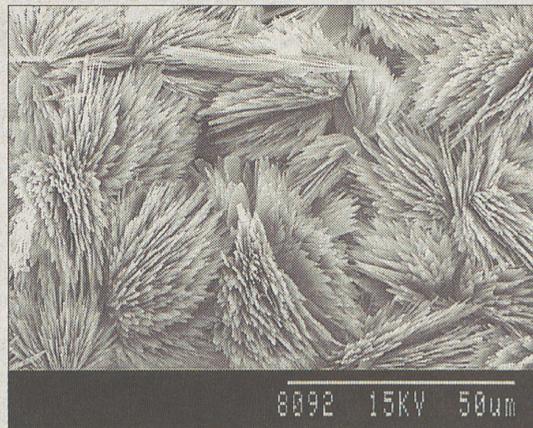
◆ Felix Grases*

Les pedres de ronyó han turgut a l'esser humà des d'èpoques immemorials. Així els egipcis ja les havien descrites. Savis com Aristòtil, al any 384 aC, ja proposà una teoria de com es formaven, encara que era completament errònia. El temuts còlics nefrítics són conseqüència de petites pedres de ronyo que, en obstruir el pas de l'orina pels urèters, provoquen un dels dolors més forts i aguts que

pot patir un ésser humà. Molts personatges de la història n'han patit. Cal destacar Miquel Àngel, Napoleó, Cristòfol Colom, Beethoven, entre molts altres.

Malgrat ser una de les malalties identificades des de fa mes anys, segueix essent una gran desconeguda per a molts professionals de la salut, que segueixen pensant que no hi ha solució o que es una qüestió 'genètica', i això és degut a que fins fa poc no s'havia pogut plantejar un model de formació integral per a cada tipus de càlcul, fonamentat en els principals factors etiològics que condueixen al seu

desenvolupament i que, com a conseqüència, permet plantejar mesures eficaces pel tractament en cada un dels casos. Cada càlcul es forma com a conseqüència de l'existència d'una sèrie d'alteracions concretes. Per tant, un estudi adequat del mateix (no solament el component majoritari), pot proporcionar informació molt important sobre aquestes alteracions, i per aquest motiu

la població a nivell del estat espanyol, que a més està en augment durant els últims anys mentre disminueix l'edat del primer episodi, que solia estar al voltant dels 30 anys i que ara ja s'acosta als 25 anys, amb un increment notable de la litiasi renal infantil.

*Laboratori d'Investigació en litiasi renal. IUNICS- IdISPa

► TEMA

Nuevas investigaciones sobre comunicación

La Universitat de les Illes Balears investiga el papel de los demostrativos en la comunicación deíctica para mejorar la interacción entre humanos y máquinas

Demostrativos a través de las lenguas

◆ Pedro Guijarro Fuentes*

La comunicació deíctica, habitualment expressada en castellà no a través de los demostrativos *este, ese, aquel*, se refereix a les estructures i els elements lingüístics que senyalen el lloc o el temps de persones o circumstàncies en una determinada situació comunicativa. Este tipus de comunicació és essencial per entendre la comunicació hu-

mana, i per fer possible la interacció entre els humans i els sistemes gràcies a la extensa gamma de aplicacions tecnològiques existents (des de telèfons mòbils fins a robots intel·ligents). També resulta de gran utilitat per millorar intervencions educatives i clíniques, com se ha demostrat en pacients que han sofert un derrame cerebral o desòrdens del espectre autista.

El objectiu principal del projecte de investigació «Demostrativos a través de las lenguas», en la que

LOS DEMOSTRATIVOS						
	M	F	M	F	M	F
Singular	Este	Esta	Ese	Esa	Aquel	Aquella
Plural	Estos	Estas	Esos	Esas	Aquellos	aquellas
	Aquí		Allí		Allá	

participa la Universitat de les Illes Balears, es entendre com les llengües que pertanyen a diferents famílies representen els demostratius (*este, ese, aquel*) i com els parlants de diferents contextos lingüístics els adquireixen. Durant els quatre anys que dura el projecte, el treball de investigació tractarà a més de estudiar possibles aplicacions que incideixen en la comunicació entre humans i dispositius tecnològics. Destaca, per tant, el

fuerte componente interdisciplinar del proyecto, que pretende no sólo mejorar el conocimiento sobre la comunicación deíctica, sino también investigar las posibilidades relacionadas con la aplicación de este conocimiento a la interacción comunicativa entre humanos y máquinas.

Este proyecto, financiado por la Comisión Europea con 3,5 millones de euros a través del programa Horizon2020, se enmarca en la Red Europea de Investigación DComm, formada por doce instituciones y empresas europeas, entre las que se encuentra la UIB.

*Profesor en el Departamento de Filología Española, Moderna y Clásicas (UIB)

► TEMA

Projectes educatius innovadors

L'ensenyament del disseny permet la implementació de projectes d'Aprenentatge-Servei, entesos com una eina experiencial basada en la diversitat i en la sostenibilitat. L'EASDIB participa en activitats solidàries i de cooperació amb el tercer sector. Per a més informació: www.escoladisseny.com/aps.

La institucionalización del Aprendizaje-Servicio

◆ Maria del Pilar Rovira Serrano*

El Aprendizaje-Servicio es una forma innovadora de entender la educación, conocer las necesidades reales de un colectivo y transformar el entorno. Los proyectos de Aprendizaje-Servicio combinan en un único proyecto educativo integrado, el aprendizaje académico, el servicio a la comunidad y la práctica reflexiva.

En este contexto, la enseñanza del diseño permite la implementación de proyectos de Aprendizaje-Servicio, entendidos como una herramienta experiencial basada en la diversidad y en la sostenibilidad. Ambos, diseño y Aprendizaje-Servicio, promueven un servicio a la sociedad que, habitualmente, se traducirá en una mejora en la calidad de vida de las personas.

En el mundo del diseño, el aprendizaje consiste en la concepción, desarrollo y elaboración de un proyec-

to de diseño para alcanzar diferentes objetivos de aprendizaje. Todo ello con la finalidad última de consolidar determinadas competencias transversales relacionadas con la conciencia social y cívica, también con la responsabilidad social/medioambiental y el compromiso ético. Por otra parte, el servicio consiste en la sensibilización de la población en general o de un colectivo específico, en la intervención directa sobre el problema o, incluso, en la recogida de fondos y otros recursos para

causas sociales. Por último, la práctica reflexiva se presenta como un mecanismo de optimización educativa y de visión crítica de la realidad.

Todo ello permite que la Escola d'Art i Superior de Disseny de les Illes Balears (profesores y estudiantes) colabore con la comunidad a la que pertenece, y este es un compromiso social que se implementa con el valor añadido del aprendizaje académico que la actividad comporta. Al tiempo, la entidad social que lo impulsa recibe la ayuda que necesita para alcanzar sus fines sociales y difundir los valores que defiende, con lo que todos ganamos participando en proyectos de Aprendizaje-Servicio.

*Cap del Departament de Relacions Internacionals. Cooperació i Movilitat de l'Escola d'Art i Superior de Disseny de les Illes Balears